

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

**Az Országos Széchényi Könyvtár
feladatokra orientált szakmai munkaterve**

2010

Tartalom

1 KIEMELT ORSZÁGOS FELADATOK.....	3
1.1 A TÁMOP-3.2.4-08/2-2009-0002 JELŰ PROGRAM 2010. ÉVI FELADATAINAK VÉGREHAJTÁSA	3
1.1.1 A MOKKA közös katalógus fejlesztése	3
1.1.2 Az OSZK elektronikus katalógusának fejlesztése	3
1.1.3 A Könyvtári Intézet országos programja	3
1.2 EGYSÉGES ORSZÁGOS LELŐHELY-NYILVÁNTARTÁSOK FEJLESZTÉSE	4
1.3 A MAGYAR DIGITÁLIS KÉPKÖNYVTÁR FEJLESZTÉSE	4
1.4 A KÖZGYŰJTEMÉNYI DIGITALIZÁLÁSI PROJEKT ELŐKÉSZÍTÉSE	5
2 RENDSZERES SZAKMAI FELADATOK TERVE.....	5
2.1 GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉS	6
2.1.1 Törzsgyűjtemény	6
2.1.2 Különgyűjtemények	6
2.1.3 Digitális Gyűjtemény	7
2.2 A GYŰJTEMÉNYEK FELDOLGOZÁSA.....	8
2.2.1 Törzsgyűjtemény	8
2.2.2 Különgyűjtemények	8
2.2.3 Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	9
2.3 RETROSPEKTÍV KONVERZIÓ, RETROSPEKTÍV KATALOGIZÁLÁS	9
2.4 NEMZETI BIBLIOGRÁFIAI MUNKÁLATOK	9
2.4.1 Kurrens nemzeti bibliográfia	9
2.4.2 Retrospektív nemzeti bibliográfia	9
2.4.3 Magyar Nemzeti Bibliográfia honlap.....	11
2.5 ÁLLOMÁNYVÉDELEM.....	11
2.5.1 Állományvédelmi munkák.....	11
2.5.2 Raktározás, tárolás.....	11
2.5.3 Állományvédelmi digitalizálás.....	11
2.6 SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A HAZAI KÖNYVTÁRI- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERREL.....	12
2.6.1 Humántudományi Tanulmányok és Cikk Adatbázisa	12
2.6.2 Libinfo	12
2.7 TÁJÉKOZTATÁS, OLVASÓSZOLGÁLAT, REPROGRÁFIA	13
2.7.1 Tájékoztatási tevékenység	13
2.7.2 Olvasószolgálat, dokumentum-ellátás.....	14
2.7.3 Reprográfiai tevékenység	14
2.7.4 Raktári tevékenység	15
2.8 ELEKTRONIKUS TARTALOMSZOLGÁLTATÁS.....	16
2.9 INFORMATIKAI FENNTARTÁSI-FEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG.....	16
2.9.1 Könyvtárinformatikai feladatok	16
2.9.2 Az informatikai infrastruktúra fejlesztésének feladatai	18
2.10 GYŰJTEMÉNYI TUDOMÁNYOS ALAPKUTATÁS, KUTATÁSSZERVEZÉS	19
2.10.1 Intézményi kapcsolatok, konferencia- és rendezvényszervezés	19
2.11 KÖNYVTÁRI INTÉZET	20
2.11.1 Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály.....	20
2.11.2 Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály	22
2.11.3 Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK)	23
3 PROGRAMFINANSZÍROZOTT ÉS KIEGÉSZÍTŐ FELADATOK	25
3.1 KIÁLLÍTÁSOK	25
3.2 RENDEZVÉNYEK	27
3.3 KIADVÁNY-TERV	27

1 Kiemelt országos feladatok

1.1 A TÁMOP-3.2.4-08/2-2009-0002 jelű program 2010. évi feladatainak végrehajtása

„A nemzeti könyvtár az élethosszig tartó tanulásért. Országos és intézményi fejlesztések a tanulás szolgálatában az állományok hozzáférhetőségének biztosítására, innovatív új szolgáltatások kialakítására és az olvasás népszerűsítésére” címmel elfogadott pályázati projekt megvalósítása 2010 januárjában indul. Alprogramjai a következők:

1.1.1 A MOKKA közös katalógus fejlesztése

A TÁMOP pályázat csúszása miatt az idei évre tervezett feladatoknak csak egy része valósult meg a migrálás során. Nagyobb fejlesztések a szerződés aláírását követően, várhatóan januártól indulnak.

Feladatok:

- a MOKKA és az ODR adatbázis egyesítése a duplikált feldolgozás elkerülése érdekében;
- a betöltés módszerének modernizálása, alternatív gyarapítási módok kifejlesztése;
- a Köztaurusz rendszerének megújítása, integrálása az AMICUS-hoz és a MOKKA-hoz;
- más adatbázisokkal való sokrétű kapcsolat lehetőségének megteremtése;
- közreműködés az egyesített adatbázisra épülő, továbbfejlesztett ODR rendszer kialakításában;
- új technológiák alkalmazása a felhasználói felületen (web 2, API stb.).

1.1.2 Az OSZK elektronikus katalógusának fejlesztése

A katalógusfejlesztés az 1926-1950 között megjelent könyvekről készült leírások, azaz *mintegy 250 ezer katalóguscédula* digitalizálását jelenti. A katalógusbővítés során keletkező új bibliográfiai rekordok ellenőrzés után jelennek meg az online katalógusban és napi rendszerességgel betöltésre kerülnek az országos lelőhely-nyilvántartó rendszerbe is (MOKKA-ODR).

1.1.3 A Könyvtári Intézet országos programja

- Távoli elérésű on-line szolgáltatások megvalósításának lehetőségei
- Interaktív tematikus szolgáltatási felületek kialakítása
- Olvasásfejlesztés, kutató-elemző tevékenység
- Olvasásfejlesztés, biblioterápia
- Olvasásfejlesztés, esélyegyenlőség, esélyteremtés a hátrányos helyzetűeknek

- Olvasásfejlesztés, értő olvasás
- Olvasásfejlesztés, olvasási háló
- Olvasásfejlesztés, „*Családi olvasás*” éve
- Olvasásfejlesztési keretrendszer marketing és kommunikációs területen való támogatása
- Szakmai és idegen szaknyelvi képzések programjának kidolgozása
- A CERTIDoc minősítési rendszer elsajátítására vonatkozó magyarországi képzés megszervezése, a minősítési alapdokumentáció magyarra fordítása

1.2 Egységes országos lelőhely-nyilvántartások fejlesztése

- A Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartása számára új honlap tervezése, gondozása, karbantartása (új feladat)
- Az NPA gyűjtőkörébe tartozó, csak az OSZK-ban megtalálható magyar időszaki kiadványok bejelentése az NPA-ba (a más könyvtárak által 2005-től már bejelentett lapok OSZK-s lelőhelyének és állományadatainak rögzítése megtörtént);
- A 2005 előtt belföldi folyóirat-állományok adatrögzítésének megkezdése az NPA-ban;
- Az NPA továbbfejlesztési tervének kidolgozása összhangban a MOKKA-fejlesztéssel; pályázati támogatás elnyerése esetén a megvalósítás elkezdése;
- Továbbfejlesztési terv kidolgozása a Könyvek Központi Katalógusának korszerű hasznosítására MOKKA-fejlesztéssel összhangban;
- A HUNMARC *Besorolási rekordok adatcsere formátuma* c. szabályzat elkészítése a központi katalógusok szakértőinek bevonásával.

1.3 A Magyar Digitális Képkönyvtár fejlesztése

- A Digitális Képarchívum integrálása
- Tartalmi szélesítés: a partneri kör kiterjesztése, nem könyvtári tartalmak bevonása
- Képi dokumentumokra vonatkozó felajánlások fogadása
- Az adatok egységesítése, metagyűjtemények kialakítása
- A leíró adatok nélkül érkezett képek feldolgozása
- A rendelési rendszer megújítása
- Zoomify konverziók folytatása
- Az OSZK-ban digitalizált képanyag folyamatos feltöltése a képkönyvtárba

- A képkönyvtár tartalmának betöltése a Europeanaba (anyagi erőforrások függvényében)
- Az anyagi lehetőségek függvényében konverziós programok, kiegészítő szolgáltatások fejlesztése
- Workshopok szervezése a partnerek részére
- A promóciós tevékenység erősítése

1.4 A közgyűteményi digitalizálási projekt előkészítése

Központi támogatás megléte esetén az OSZK az oktatási célú tartalomfejlesztés előkészítésének országos, közgyűteményi szintű koordinálását végzi.

Feladatok:

- a közgyűteményekben található, már digitalizált dokumentumok, illetve a digitalizálási projektek felmérése, az Országos Digitalizálási Kataszter létrehozása;
- technológiai útmutató kialakítása;
- a digitalizálás, a metaadatolás és a szolgáltatás szabványainak meghatározása;
- a jogi környezet feltérképezése, ajánlások a jogszerű szolgáltatások kialakítására;
- az oktatási célú közgyűteményi tartalomszolgáltatás prioritásainak kijelölése;
- az előkészítő projekt kommunikációja mindhárom közgyűteményi területen;

2 Rendszeres szakmai feladatok terve

A szakmai feladattervek csoportosítása:

- gyűjteményfejlesztés (gyarapítás, nyilvántartás);
- gyűjtemények feldolgozása;
- nemzeti bibliográfiai munkálatok;
- állományvédelem;
- szakmai együttműködés a hazai könyvtári- és intézményrendszerrel;
- olvasószolgálat, tájékoztatás és tartalomszolgáltatás;
- gyűjteményi tudományos alapkutató;
- közönségkapcsolati tevékenység, nemzetközi kapcsolatok.

2.1 Gyűjteményfejlesztés

2.1.1 Törzsgyűjtemény

A Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság alapfeladatai: a kötelezpéldányok fogadása és szétosztása, a kiadványazonosító számrendszerek kezelése, a törzsgyűjtemény gyarapítása; a különgyűjtemények gyarapításának koordinálása és lebonyolítása valamint a törzsgyűjteménybe tartozó dokumentumok állomány-nyilvántartása.

Az igazgatóság 2010-ben a következő feladatok elvégzését tervezi:

Kötelezpéldány Szolgalat és kiadvány-azonosító számok:

- a kötelezpéldányok kézi naplózásának kiváltása gépi adatbázissal, a tervezett, és eddig teljes egészében meg nem valósult ISBN-adatbázis fejlesztésének újragondolásával, az új nyilvántartási elemek beépítésével (elmaradt + új, ill. módosított feladat) – megvalósítása együttműködést igényel az Informatikai Igazgatósággal;
- az új ISBN útmutató magyar nyelvű kiadása, a nemzetközi kiadás megjelenése esetén (korábban is tervezett, de a nemzetközi kiadás késése miatt elmaradt feladat);
- új országazonosító bevezetése az ISBN-nyilvántartásban, a kiadók tájékoztatása;
- az ISMN szabvány honosítása – anyagi forrás megléte esetén (új feladat).

Állománygyarapítás, gyűjteményszervezés

- a nemzetközi cseretevékenység 2009-ben elkészítendő szabályzata alapján a csere-nyilvántartás átszervezése (a belső ellenőrzés során tapasztalt hiányosság megszüntetése);
- bejelentő felület az állományi hiányok jelzésére (wiki vagy egyéb adatbázis megtervezése) – új feladat, az Informatikai Igazgatóság közreműködését igényli;
- a periodikumok szolgalati katalógusának gépesítésére létrehozott IDA adatbázis bevezetése a kollacionálás munkafolyamatába; a papír-alapú szolgalati katalógus adatainak rögzítése visszamenőlegesen (folyamatban lévő feladat) – a feladat végrehajtása a Tájékoztatói Igazgatóság közreműködését igényli, mivel az új adatbázis kiváltja a raktári és a szabadpolcos nyilvántartást is;
- a periodikumok gyűjteményi helyzetének áttekintése (2009-es feladat) után hozandó döntések alapján az esetleges átirányítások végrehajtása a Plakát- és Kisnyomtatványtárból a törzsgyűjteménybe (állomány-nyilvántartási és –feldolgozási konzekvenciákkal).

2.1.2 Különgyűjtemények

Az OSZK hozzájárulásaként a MKDNY-be kiemelt feladatként jelentkezik a magyarországi ősnymtatvány állomány katalógusának aktualizálása (CIH), illetve a kéziratok központi nyilvántartásának (MOKKA-MS) fejlesztése.

A Különgyűjteményi Igazgatósághoz tartozó gyűjtemények gyarapítása négy forrásból történik:

Kötelempéldány:

A Plakát- és Kisnyomtatványtár, a Zeneműtár, a Történeti Interjúk Tára és a Térképtár állománya részben kötelempéldányokkal bővül. A Történeti Interjúk Tára speciális archívuma az 1996/I. évi törvény 138.§ (4) pontja értelmében a Parlament plenáris üléseiről készített, az Országos Széchényi Könyvtár részére kötelezően szolgáltatott audiovizuális dokumentumok gyűjteménye. 2008-tól az eddigi analóg gyűjteményt csak digitális dokumentumokkal gyarapítjuk.

Vásárlás, ajándék:

Közvetlen gyarapítás megszervezése és lebonyolítása: intézményektől, alkotóktól, örökösöktől és aukciókon. A tevékenység nehezen tervezhető, függvénye a tárgyi és személyi feltételeknek, kapcsolatoknak, valamint a pénzügyi lehetőségeknek. Fontos feladat pályázati támogatások megszerzése és szponzori támogatások szerzése.

Belső átcsoportosítás, profiltisztítás:

Tovább folytatódik az OSZK gyűjteményeiből a fényképek, üveglemezek, negatívak kiemelése és átvétele a Fénykép- és Fotóművészeti Tárhoz (törzsgyűjteményi albumok, zeneműtári képanyag stb.). - Elkezdődik a „Századunk” sorozat keretében forgatott interjúk integrálása az interjúgyűjteménybe. – A kisnyomtatványok felülvizsgálata is elkezdődik.

Belső fejlesztéssel történő gyarapítás:

A Történeti Interjúk Tárában 2010-ben 30 új interjú készül el.

2.1.3 Digitális Gyűjtemény

- A nemzeti könyvtár digitális könyvtára (OSZKDK), a Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) és az Elektronikus Periodika Archívum (EPA) gyűjteményének gyarapítása és működtetése
- A beérkező digitális anyagok (folyóiratok, könyvek) szolgáltatási példányainak előállítás
- A digitalizált dokumentumok archiválása
- A MEK gyűjtemény leírásainak integrálása az Amicus rendszerbe
- Online tájékoztatás a hálózati források vonatkozásában
- Kiseb mértékű egyedi digitalizálás igény szerint, a tematikus honlapok és a kiállítások részére
- A jogszerű hozzáférés biztosítása az elektronikus dokumentumokhoz
- Az offline digitális gyűjtemény virtualizációja a hálózati szolgáltatás megoldására és a hosszú távú megőrzés érdekében
- Az offline gyűjtemény hibás lemezeinek kiszűrése

2.2 A gyűjtemények feldolgozása

2.2.1 Törzsgyűjtemény

A Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság alapfeladatai: a törzsgyűjteményi dokumentumok – könyvek, időszaki kiadványok, elektronikus dokumentumok – katalogizálása. Az igazgatóság a napi feldolgozó munka mellett a következő feladatokat tervezi:

- a fizikai hordozón megjelent, korábban állományba vétel nélkül a Tájékoztatási Igazgatóságra került elektronikus dokumentumok feldolgozása;
- az alkalmi lapok visszamenőleges feldolgozása (állományba vétel, katalogizálás) (folyamatban lévő feladat);
- az iskolai értesítők rekatalogizálásának befejezése (folyamatban lévő feladat);
- az adatbázisba eddig nem került „Cs” jelzetű periodikumok feldolgozása (elmaradt feladat) – összhangban az időszaki kiadványok gyűjtésének gyűjtőköri felülvizsgálatával.

2.2.2 Különgyűjtemények

A korábbi évhez hasonlóan 2010-ben is kiemelt feladat a táruk feldolgozásának meggyorsítása AMICUS-ban, az adatbevitel ellenőrzési rendszerének kiépítése, illetve fejlesztése. Ezen kívül a kéziratári adatfeldolgozás rendszerének kiépítése (MOKKA-MS) és tesztje is a következő év fontos feladata.

A Különgyűjteményi Igazgatósághoz tartozó gyűjteményekben többféle feldolgozó munka történik:

- Alapszintű tevékenység a hagyatékok, fondok előrendezése, leltárba vétele és jegyzékek megírása. (Escher Károly hagyatéka - 2010 első negyedében befejeződik Gereben István hagyatékának feldolgozása – Továbbhalad a Széchényi családi archívum, ill. Széchényi Zsigmond hagyatékának rendezése. - Elkészül Szokolczai Lajos, Harsányi Zsolt, Schöpflin Gyula és Teleki Béla hagyatékának jegyzéke. Folytatódik Szeleczy Zita és Diskay Lenke hagyatékának feldolgozása.)
- Az elektronikus adatfeldolgozás részben az AMICUS-ban történik. Folytatódik a Fénykép- és Fotóművészeti Tár I. Világháborús fényképgyűjteményének feldolgozása. - A RNYT-ban az antiqua gyűjtemény feldolgozása kezdődik el. – Az 1926 előtti grafikai plakátok retrokonverziójának ellenőrzése és revíziója folytatódik. Az 1940-47 közötti grafikai plakátanyag feldolgozása (digitalizálás, restaurálás is) elkezdődik
- Az elektronikus adatrögzítés egyéb adatbázisokban is történik (MOKKA-R; MOKKA-MS; HUNGAROLOGIA). A Kéziratár munkatársai a készülő rendszerben az OSZK-ban található korvinákat, korai kéziratokat és nem reneszánsz kódexeket írják le, valamint a német és latin kéziratok leírása is folytatódik. A rekordok kereshetők lesznek az Muzeális Dokumentumok Nyilvántartó Rendszerében és konverzió után az AMICUS-ban is

- A rekordrevízió – a színházi fotógyűjtemény raritásanyagának konverzió utáni revíziója. A Színháztörténeti Tárban és a Térképtárban folyamatosan folyik a rekordrevízió
- Az adatbázisrekordok magasabb szintű adatfeldolgozása is a feldolgozó munka része. Elkezdődik az ősnymtatványok, RMK I-II. és Ant. gyűjtemény proveniencia adatainak rögzítése. Ide kapcsolódik a digitális másolatok és adatrekordok összekapcsolása.
- Tezaurusz karbantartás – A Térképtár folyamatosan karbantartja a Földrajzi nevek tezauruszát

2.2.3 Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

(ld. a Könyvtári Intézet programjánál: 2.11.3)

2.3 Retrospektív konverzió, retrospektív katalogizálás

(Ld. még 1.1.2 az országos kiemelt feladatok között)

- A cédulakatalógus retrospektív konverziójának folytatása (1926–1950 közötti anyag) TÁMOP-pályázat keretében (kiemelt feladat).
- A könyvtár törzsgyűjteményét feltáró cédulakatalógusok retrospektív konverziójának folytatása belső erővel: a sorozati jelzettartományba (1-45.000) tartozó könyvek céduláinak rögzítése, az ún. monografikus jelzettartományokba tartozó, a retrospektív konverzió eddigi szakaszaiban nem rögzített katalóguscédulák adatainak rögzítése;
- A retrospektív konverzióba be nem vonható állományrészek rekatalogizálásának (az ún. „müncheni” gyűjtemény) folytatása – főleg az EOD-program igényeihez igazodva.

2.4 Nemzeti bibliográfiai munkálatok

A könyvtár 2010. évi kiemelt feladata a teljes és egységes (kurrens és retrospektív) nemzeti bibliográfiai rendszer gyűjtőkörének és adatbázis-szerkezetének újragondolása, a nyomtatott részbibliográfiák betöltött részegységeinek láthatóvá tétele, valamint közös kereshetőségének biztosítása.

2.4.1 Kurrens nemzeti bibliográfia

- A *Magyar Nemzeti Bibliográfia WWW* nevű elektronikus bibliográfiai folyóirat 5 ágazatban készül: Könyvek Bibliográfiája (félhavonként), Új Periodikumok (negyedévenként), Kartográfiai Dokumentumok (negyedévenként), Zeneművek: Kották (negyedévenként), Zeneművek: Hangfelvételek (negyedévenként).
- A NEKTÁR-beli MNB-gyűjtemény feltöltésének folytatása;

2.4.2 Retrospektív nemzeti bibliográfia

- A XV.-XVIII. századi Könyvtörténeti Osztályon kiemelt feladat az RMNy IV. kötete (1656-1670) végleges kéziratának az elkészítése a lektorok 2009. novemberében várható észrevételeinek a figyelembe vételét követően.

- Az RMNy-adatbázis programozásának tesztelése újabb RMNY S-tételekkel, vagyis azoknak a dokumentumoknak a leírásával, amelyeket a megjelent RMNY kötetek publikálása után tárt fel a kutatás. A programozási munkát a MOKKA R-munkálatok keretében a szegedi Egyetemi Könyvtár munkatársai végzik (folyamatban lévő feladat).
- Az 1701 és 1800 közötti időszakban megjelent hazai nyomtatványok számbavétele a retrospektív nemzeti bibliográfia számára (alapkutatás, folyamatban lévő feladat: az adatgyűjtés továbbfolytatása és részbeni befejezése a lehetőségeknek megfelelően Erdélyben: Gyulafehérvár, Kolozsvár, Marosvásárhely könyvtáraiban, internetes adatbázisok folyamatos figyelése. A 2008-ban megjelent hatkötetes szlovák nemzeti bibliográfia adatainak feldolgozása és beépítése adatbázisainkba).
- Az eddig még bibliográfiákban nem szereplő XVIII. századi, részben vagy egészben magyar nyelvű, illetve a történelmi Magyarország területén bármely nyelven publikált dokumentumok feltárása.
- A Magyarországi gyűjtemények 1601 előtti állományának feltárása című program keretében a budapesti Piarista Könyvtár ősnymtatványainak és antikváinak példányleírása és a budapesti Pálos könyvtárban korábban elkezdett munka szakmai felügyelete.
- A XIX.-XX. századi Könyvtörténeti Osztályon a RETROBI-Könyvek (1801-1920) adatbázis rekordjainak véglegesítése a 2009 végéig befejeződő ún. Petrik többkötetes tételeinek feldolgozása, illetve az 1801-1850 közötti nyomdakatalógusban feldolgozott eredeti nyomtatványok alapján. Az adatbázis láthatóvá tétele, az adatelemek behasonlítása, kiegészítése, hitelesített bibliográfiai rekordok létrehozása.
- Az adatbázis rekordjainak folyamatos kiegészítése az ún. „müncheni” (nagy lapos) katalógus gyűjtőkörbe tartozó, kiválasztott szakcsoportjai nyomtatványainak alapján – Amicus ill. nemzeti bibliográfiai alaprekordoknak megfelelő teljességgel.
- A Retrobi Könyvek adatbázisban szereplő személy-, testületi (nyomda, kiadó) és földrajzi név (nyomtatási, kiadási hely) besorolási adatainak gondozása, gyarapítása.
- A Sajtótörténeti Osztályon kiemelt feladat a Retrobi-Sajtó adatbázisba került rekordok bibliográfiai adatainak ellenőrzése, kiegészítése. (A 2009. év folyamán a Retrobi adatbázisba betöltésre került több bibliográfiai forrás, illetve az OSZK elektronikus katalógusának gyűjtőkörbe tartozó rekordjai alapján.) Állapot az eddigi betöltések nyomán: a betöltött bibliográfiai források és az OSZK-katalógus alapján egy kiadványról több, különböző adattartalmú rekord szerepel az adatbázisban. Feladat: az 1705-1849; 1850-1867; 1921-1944 korszak tekintetében egy kiadványról egy hiteles rekord/leírás készüljön, segítve a kutatókat a duplikált adatok kiszűrésével.
- A meglévő sajtó rekordok bibliográfiai adatainak teljessé tétele, az 1867-1921 közti időszak kiadványairól készült OSZK-katalógusrekordok bibliográfiai adatokkal való feltöltésének megkezdése.

- A retrospektív sajtóbibliográfia authority-állományainak létrehozása, gondozása (új személynév- és testületnév-adatok egységesítése).
- Tartalmi feltárás beindítása (a sajtóbibliográfiai munkálatokkal párhuzamosan gondoskodni kell a leírt kiadványok tárgyszavak alapján történő visszakereshetőségéről).

2.4.3 Magyar Nemzeti Bibliográfia honlap

Az MNB-honlap szerkesztése, működtetése, közös keresőfelületek kialakítása. A honlap átalakítása a korszerű informatikai szabványoknak, ajánlásoknak megfelelően, az Arcanum szolgáltatva elektronikus adatbázisok „hazahozatala”, a közös kereső elindítása, tesztelése, fejlesztése.

2.5 Állományvédelem

Az állományvédelem két fő területe az eredeti példányok megelőző állományvédelme, valamint a helyreállító állományvédelem. Az állományvédelem egyik leghatékonyabb eszköze a digitalizálás.

2.5.1 Állományvédelmi munkák

- Elsődleges feladat a Fénykép- és Fotóművészeti Tárban található veszélyeztetett állomány mentése (régie üveglemezeinek tisztítása, konzerválása) és új szekrényekbe helyezése (kb. 30000 db.)
- A Restauráló- és Könyvkötészeti Osztály részletes munkaterv szerint biztosítja és végzi az OSZK gyűjteményeinek restaurálási és kötési munkáit.

2.5.2 Raktározás, tárolás

- Fontos feladat az egyre szűkösebbé váló raktári helyek optimális kihasználása és az állományvédelmi igényeknek megfelelő tárolóeszközök folyamatos beszerzése az anyagi lehetőségek függvényében.
- A megfelelő hőmérséklet és relatív páratartalom biztosítása a Fénykép- és Fotóművészeti Tár raktáraiban, illetve „zsilipkamra” kiépítése.
- A raktárak hőmérsékletének, páratartalmának folyamatos mérése, illetve fényterhelés mérés feltételeinek biztosítása (műszerbeszerzés, folyamatos adminisztráció).

2.5.3 Állományvédelmi digitalizálás

A korábbi évek tervezési adataihoz képest rendszeresen kevesebb állományvédelmi céllal digitalizált dokumentum készült. Alapvető fontosságú az állományvédelmi digitalizálás rendszerének átalakítása és ütemezésének integrálása az OSZK teljes digitalizáló tevékenységébe.

Az állományvédelmi célú videó-, (Történeti Interjúk Tára) kép- (Fénykép és Fotóművészeti Tár) és hangdigitalizálás (Zeneműtár) az illetékes különgyűjtemények felügyeletével történik.

- Kézirattár: középkori kéziratok, kódexek digitalizálásának folytatása (4000 felvétel)
- Régi Nyomtatványok Tára: az RMK I és RMK II körbe tartozó kötetek digitalizálása (5000 felvétel)
- Zeneműtár: a Haydn kéziratok digitalizálásának folytatása, az évfordulóhoz kapcsolódóan az Erkel-dokumentumok digitalizálásának kiegészítése (4000 felvétel)
- Színháztörténeti Tár: A Nemzeti Színház színlapjainak, valamint az operaházi szövegek könyvek digitalizálása (4000 felvétel)
- Plakát és Kisnyomtatványtár: Az 1927-1938 közötti plakátok digitalizálásával a 2009-ben megkezdett munka folytatása (3200 db + 300 db duplumfelvétel)
- Térképtár: A Széchényi gyűjtemény térképei digitalizálásának folytatása (3000 felvétel)
- A Res Libraria kutatócsoport által összegyűjtött kódextöredékek digitalizálása.

2.6 Szakmai együttműködés a hazai könyvtári- és intézményrendszerrel

Az országos kiemelt feladatok közül a MOKKA, az országos lelőhely-nyilvántartások fejlesztése, a Magyar Digitális Képkönyvtár, a Könyvtári Intézet programjai valamint a közgyűjteményi digitalizálás előkészítése a könyvtári rendszerrel való szoros együttműködés keretében valósul meg. Ezekon túl a következő feladatok elvégzését tervezzük:

2.6.1 Humántudományi Tanulmányok és Cikk Adatbázisa

- A MATARKA-HUMANUS együttműködésének kidolgozása és a rekordcsere beindítása (közreműködés a miskolci TÁMOP-pályázat megvalósításában).
- Az IKER konverziójának befejezése, a HUNI és a MANCI konverziójának elindítása; egyéb adatbázis-konverziók külön ütemterv szerint.
- A külföldi hungarika-cikkek feldolgozásának nagyobb ütemű beindítása a HUMANUS-ban.
- A partneri szerződések megkötése a konzorciumba belépő megyei könyvtárakkal, az együttműködés technikai-technológiai kereteinek biztosítása.
- Részvétel a külföldön kiadott magyar szépirodalom Recepció Adatbázisának kialakításában és építésében (együttműködés az MTA Irodalomtudományi Intézettel, a Balassi Intézettel, a Magyar Könyv Alapítvánnyal és a Petőfi Irodalmi Múzeummal)
- Részvétel a humán tudományi hivatkozásindex létrehozásában (együttműködés az MTA-val)

2.6.2 Libinfo

A hazai könyvtárak közötti együttműködés keretében működő Libinfo online tájékoztató szolgáltatás már megkezdett Web 2.0 alapú teljessé tétele. Ennek megfelelően:

- A LibBlog véglegesítése, az Archívum formai rendezése, hozzáférhetővé tétele a LibTár keretében.
- A teljes információs-rendszer közvetlen kapcsolódása az Amazon közreműködésével megvalósuló iPOD szolgáltatáshoz és más távszolgáltatásokhoz (EOD, POD, MATARKA).
- A szakreferensi taglista aktualizálása, a válaszadó pontrendszer kidolgozása.
- Részletes szakmai tanulmány megírása a Libinfo 10 éves fennállása alkalmából (statisztikai analízis, kérdések-válaszok elemzése, jövőbeli tervek).

2.7 Tájékoztatás, olvasószolgálat, reprográfia

2.7.1 Tájékoztatási tevékenység

A könyvtár tájékoztatással kapcsolatos alapfeladata az olvasók nyilvántartása, a könyvtár központi tájékoztató szolgálatának ellátása, az olvasótermek tájékoztatói felügyelete, illetve a szabadpolcos állomány gondozása, rendezése, bibliográfiai tájékoztatás, valamint a szolgáltatással kapcsolatos általános tájékoztatás nyújtása a helyi és a távfelhasználók számára, tematikus jegyzékek, bibliográfiák készítése, forráskutatás végzése.

Egyéb tevékenységek:

- Előkészület az az elektronikus akta-ügyintézésre, az akták nyomtatásának és papír alapon való tárolásának megszüntetése a társigazgatóságokkal együttműködve.
- Új beléptető- és regisztráló rendszer kialakítása az MFO-val és az Informatikai Igazgatósággal együttműködve, ehhez kapcsolódóan fokozatosan a chippes olvasói kártyák bevezetése (megfelelő anyagi bázis megléte esetén).
- A cikk- és képkeresés-szolgáltatás kiterjesztése, illetve a folyamatos, gyors munka feltételeinek megteremtése (ügyeleti beosztás módosítása).
- Az Irodalomtudományi Olvasó és az Általános Olvasó irodalmi és nyelvészeti anyaga összevonásának előkészítése.
- A Történettudományi Olvasó és az Általános Olvasó történelmi anyaga összevonásának előkészítése.
- A PR tevékenység növelése (Az OSZK honlapja lehetőségeinek jobb kihasználása és különböző – külsőleg szervezett - rendezvényeken való részvétel).
- Dokumentumok módszeres keresése, gyűjtése révén az állományvédelmi digitalizálás támogatása.
- Az OSZK honlapjának folyamatos tartalmi aktualizálása.
- A retrospektív konverzióval párhuzamosan – lehetőség szerint azzal egyidejűleg - a szabadpolcos állomány jelzeteinek AMICUS-ban való rögzítése, és teljes befejezése. Az olvasótermi jelzetrendszer egyszerűsítése maximum 6 karakterre.

- A zirci Reguly Antal műemlékkönyvtár olvasószolgálati és tájékoztató munkájának ellátása, a tájékoztatói felügyelet technikai fejlesztése, saját honlap kialakítása.

2.7.2 Olvasószolgálat, dokumentum-ellátás

Alapfeladat az egységes olvasószolgálati rendszer fenntartása, a törzsgyűjteménybe tartozó könyvek, időszaki kiadványok, elektronikus kiadványok, mikrofilmek és a Történeti Interjúk Tárának állományába tartozó video dokumentumok forgalmazása, a könyvtárközi kérések lebonyolítása.

Kiemelt tevékenységek:

- a POD és iPOD szolgáltatás adminisztrációs feladatainak ellátása, lebonyolítása;
- az elektronikus és az audiovizuális dokumentumok forgalmazásának átszervezése, a dedikált hálózati helyek bővítése az Informatikai igazgatósággal együttműködve;
- a 2010-ben rendezett intézményi- és külső kiállítások törzsgyűjteményi anyagának forgalmazása;
- a könyvtárközi kölcsönzés megrendelő felületének webes korszerűsítése;
- részvétel az „egyponos” központi olvasói nyilvántartás és regisztráció kidolgozásában a társigazgatóságokkal együttműködve.

(A szintén dokumentumellátással kapcsolatos könyvtárközi kölcsönzés, LibInfo és Matarka szolgáltatásokat ld. a hazai könyvtári rendszerrel történő együttműködésről szóló 2.6. fejezetben.)

2.7.3 Reprográfiai tevékenység

Alapfeladat az olvasói professzionális munkaállomások (OPM) rendszerének működtetése és tartalmi fejlesztése, a Reprográfiai Szolgálat és Digitalizáló Műhely működtetése az olvasói igények kielégítése céljából.

Egyéb tevékenységek:

- az EOD (e-könyvek igény szerint) rendszerben a megrendelések teljesítése, az Amazon.de-vel együttműködve az e-Bookshop és az e-Reader rendszerhez (POD, iPOD) való kapcsolódás kialakítása;
- egyedi megrendelések alapján digitalizálási és gyorsmásolási munkák elvégzése (~1.200.000 oldal);
- a digitálisan készült anyagok, a születésnap ajándécsomag megrendelő-, nyilvántartó-, és átadórendszerének kidolgozása, karbantartása és egységesítése a teljes intézmény vonatkozásában (Workflow rendszer);
- a szerzői jog által nem védett dokumentumok direkt online kölcsönzésének és iPOD-letöltésének előkészítése;
- a nemzetközi- és kétoldalú együttműködések, valamint EU-pályázatok keretében a magyar vonatkozású, német nyelvű napilapok, folyóiratok digitalizálásának folytatása, portál-szintű megjelentetése (DifMOE, DigiHung, HuSk stb.);

- intézményen belül egyéb digitalizálási feladatok végzése, a dokumentumok átadása az Elektronikus Dokumentum Központnak.

Szolgáltatási célú digitalizálás:

- A városi könyvtárak hírlapanyagának digitalizálása projekt keretében beérkező megrendelések elkészítése, (közel 800 ezer negatív mikrofilm kocka digitalizálása).
- A különgyűjteményi osztályokon megrendelt dokumentumok digitális fényképezése
- a mikrofilmes születésnapi csomagok elkészítése.

2.7.4 Raktári tevékenység

Mivel a könyvtár raktárai megteltek, minden lehetséges módon törekedni kell új raktári terek biztosítására. Ennek megvalósulása nélkül is alapfeladat a raktári nyilvántartások vezetése, a dokumentumok raktári forgalmazása az olvasószolgálati és belső használói rendszerben, az állomány biztonságos megőrzése és a teljes törzsgyűjteményre érvényes állományvédelmi előírások betartása.

Kiegészítő feladatok:

- A Régi Fóti úti telephelyen a Gyarapítási osztályról érkező, állományból kiiktatott fölöspéldányok fogadása;
- A fogyatéki jegyzőkönyvek alapján összeállított listák térítésmentes kijáánlása a Könyvtári Intézet honlapján keresztül;
- A beérkező igények összesítése, a helyszíni válogatás lehetőségének biztosítása;
- A maradék fölöspéldányok kiselejtezése.

Egyéb tevékenységek:

A törzsgyűjtemény raktárai beteltek. A raktári rend fenntartása érdekében:

- A meglévő raktárakban a 200 cm-es telepítési magasságot átlépve a raktári férőhely növelése plusz polc behelyezésével. Ez a vár épületben lévő raktári területen érinti az OA, OB, OC, OE, MB, MA jelzettartományokat: 4350 pfm áttelepítése, 340 db új polc behelyezésével. (A 200 cm felett tárolt dokumentumok forgalmazása bizonyos esetekben csak fellépő segítségével oldható meg.)
- A csillaghegyi raktárban az archivális B jelzetű könyveknél 3125 pfm áttelepítése, 387 új polc behelyezésével.
- A 2818 - 44.999 jelzettartományba tartozó sorozat muzeális példánysorának (1327 pfm) kitelepítése az időközben kialakításra kerülő új ideiglenes raktárba; ezáltal az MHC, MHB múzeális időszak kiadványok növekedési helyének biztosítása. (Az új raktár részletes betelepítési tervének elkészítése a terület férőhely adatainak pontos ismerete birtokában lehetséges.)
- A Tájékoztatási Igazgatóság társosztályaival és az Informatikai Igazgatósággal együttműködve felkészülés a raktári terek informatikai kiépítésére.

- A Rezerv-raktárban tárolt dokumentumok felülvizsgálata: a Gyarapítási osztály jóváhagyásával bizonyos dokumentumok törzsgyűjteménytől való elkülönítésének megszüntetése és az eredeti helyére történő visszairányítása. Ehhez kapcsolódva, az állomány biztonságosabb megőrzése érdekében a 490, 500 és 600 ezres jelzettartományok felülvizsgálata.

2.8 Elektronikus tartalomszolgáltatás

- Gyászjelentések speciális szolgáltatásának elindítása.
- Babits Dokumentumtár kialakítása a Babits-hagyatékban lévő digitalizált fényképanyag és digitalizált levelezésanyag alapján.
- A www.typographia.oszk.hu honlap teljessé tétele. (elmaradt feladat – az NKA vagy más pályázat támogatásától függő mértékben).
- A Corvina honlap megújítása;
- A Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) és az Elektronikus Periodika Archívum (EPA) szolgáltatásainak fejlesztése;
- Multimédiás oktatási segédanyag készítése az OSZK-ban őrzött egyedi és ritka dokumentumok felhasználásával, közösen a különgyűjteményekkel: a három XIX. századi nemzeti klasszikus dráma projektje: Katona József: Bánk bán – Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde – Madách Imre: Az ember tragédiája;
- További honlapok az igazgatóságok igényei alapján;
- Tematikus honlapok kialakítása: a Széchényi Emlékév honlapjának kialakítása külső partnerekkel együttműködve; a nyelvemlék honlap további feltöltése;
- A dinamikusan épülő honlapok tartalmi bővítése (OSZK történeti honlap, Jeles napok)

2.9 Informatikai fenntartási-fejlesztési tevékenység

A következő évre kitűzött feladatok a folyamatban lévő, a korábbi években elmaradt, és az újonnan megfogalmazott fejlesztéseket tartalmazzák.

2.9.1 Könyvtárinformatikai feladatok

Kiemelt feladatok:

- az OSZK honlapjának átalakítása akadálymentes, szemantikus webes könyvtári portál irányába;
- közös keresés az OSZK összes adatbázisában projekt elkezdése;
- bizonyos kiadványtípusok tartalomjegyzékeinek bevitele az Amicusba és a tartalomjegyzék kereshetővé tétele a Tájékoztatási és olvasószolgálati igazgatósággal közösen (erőforrás rendelkezésre állásának függvényében).

Fejlesztések:

- új Amicus modulok beszerzése és üzembe állítása: kölcsönzési modul;
- gyarapítási napló nyomtatásának megoldása;
- az OSZK Digitális Könyvtárának továbbfejlesztése: további kiadványtípusok bevonása, strukturális metaadat szabványok valamelyikének bevezetése (figyelemmel a TEL-re és az Europeanara);
- a katalógus, a besorolási tételek és a tezaurusz szemantikus weben való publikálása;
- az NPA adatbázis modernizálása (TÁMOP pályázat 2. ütemére tervezve)
- külső szolgáltatások integrálása, az online katalógus SIWA kompatibilissé tétele;
- RFID bevezetésének előkészítésében való közreműködés;
- WebAmicus tesztelése
- az Amicus adatbázisbeli ETO számok tárgyszóvá konvertálása (erőforrás függvényében);
- DRM rendszer bevezetése (erőforrás függvényében).

Alapfeladatok:

- az AMICUS és a LibriVision új verzióinak bevezetése, az új fejlesztések figyelemmel kísérése;
- az integrált könyvtári rendszer és az online olvasói katalógus állandó fejlesztése;
- folyamatos online és eseti rekordszolgáltatások az integrált könyvtári rendszerből;
- az integrált rendszerbe bekapcsolandó feladatok, dokumentumtípusok, állományrészek körének meghatározása, a felkészülésben szakmai segítségnyújtás, majd fokozott felügyelet;
- hardver- és szoftvernyilvántartás fejlesztése, folyamatos frissítése;
- webes tartalomszolgáltató oldalak informatikai támogatása;
- az OSZK digitális szolgáltatáspolitikájának szabályozása a Digitalizálási Bizottságon keresztül;

2.9.2 Az informatikai infrastruktúra fejlesztésének feladatai

Kiemelt feladatok

- tároló szerver tárhely és szolgáltatás bővítése az igényeknek megfelelően;
- a számítógépterem modernizálásának folytatása;
- online Olvasói Katalógus számítógépeinek cseréje;
- novell szerver szolgáltatásainak kiváltása a meglévő rendszerek szolgáltatásaival.

Fejlesztések:

- szerver virtualizáció kiterjesztése további szerverekre;
- HP szerverekbe épített, a szerverek távoli vezérlését szolgáló Integrated Lights-Out (ILO) szolgáltatás széleskörű használatának megkezdése;
- nem OSZK hálózaton az OSZK-ás azonosítóval való bejelentkezést lehetővé tévő Education Roaming (EDUROAM) bevezetése;
- központi autentikáció egyre szélesebb körű megvalósítása;
- IP alapú telefonmegoldások bevezetésének előkészítéseként telefonos helpdesk VOIP alapú megvalósítása;
- egységes dolgozói környezet kialakítása;
- IPv6 bevezetéséhez szükséges tervek, tesztek elkészítése;
- windows alapú központosított alkalmazás-telepítés bevezetése.
- Wifi továbbfejlesztés (elhelyezések finomítása), OPM-el összekötés, felkészülés a forgalom naplózására (erőforrás függvényében);
- a LAN rendelkezésre állásának növelése redundanciát biztosító elemek beépítésével (erőforrás függvényében);
- VIII. emeleti hálózati központ kialakítása (erőforrás függvényében);
- az informatikai infrastruktúra nagy igénybevételű, ill. kiemelten fontos elemei rendelkezésre állásának növelése redundáns elemek beépítésével (erőforrás függvényében);
- az OPM rendszer bővítése a szükséges mennyiségű vékony klienssel és szerverekkel (erőforrás függvényében);
- dedikált hálózati végpontok számának növelése (erőforrás függvényében).

Alapfeladatok

- az informatikai infrastruktúra korszerűsítése program keretében a személyi számítógépek, szerverek, és egyéb informatikai eszközök cseréje;

- a jelenlegi OPM vékony kliensek cseréje nagyobb egységekben;
- szoftver leltár elkészítése és a változások folyamatos követése;
- vírusvédelem kiterjesztése valamennyi munkaállomásra, ezzel együtt központi vírusvédelmi felügyelet kialakítása;
- mentések automatizálásának továbbfejlesztése;
- a megjelenő új szoftverek követése. Ahol azonos funkcionalitást nyújt, áttérés az ingyenes szoftverre.

2.10 Gyűjteményi tudományos alap kutatás, kutatásszervezés

- Az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport folytatja az OSZK kódextörédékeinek tudományos feldolgozását.
- Az Esztergomi főszékesegyházi Könyvtár kódexeinek illetve a Kalocsai Érseki Könyvtár kódexei tudományos feldolgozása, a kutatás folytatása.
- A Res Libraria Hungariae 19. századi műhelyében a könyvkereskedelemre, könyvkiadásra, sajtótörténetre és olvasástörténetre vonatkozó levéltári források szisztematikus feltárása, kiértékelése. A munka az OSZK mellett párhuzamosan három helyszínen, a Budapest Fővárosi Levéltárban, és a Magyar Országos Levéltár két részlegében folyik.
- A Res Libraria Hungariae 19. századi műhelyében elindul az alap kutatásra vonatkozó adatvisszakereső rendszer kiépítése, feltöltése. Befejeződik a Budapest Fővárosi Levéltárban tanácsi és elnöki iratanyagában fellelhető, a második periódusra vonatkozó (1873–1900) iratanyag áttekintése, digitalizálása. Megkezdődik az iratanyag feldolgozása, kiértékelése. Lezárul a Magyar Országos Levéltár Kereskedelmi és Iparkamarai iratanyagának digitális rögzítése.
- A Kutatónapi Szabályzat véglegesítése a módosító javaslatok értelmében, a Tudományos Bizottság és az intézményi minősített kutatók jogkörének és feltételrendszerének meghatározása.
- Az éves Tudományos Ülésszak megszervezése, a kutatási eredmények folyamatos publikálásának biztosítása.

2.10.1 Intézményi kapcsolatok, konferencia- és rendezvényszervezés

- Nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlesztése, hazai kutatóműhelyekkel, akadémiai intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás.
- 2010. februárjában *Magyar Nyelvemlékek* című tudományos konferencia szervezése, az MTA-val közösen a „*Látjátok feleim*” című nagykiállításához kapcsolódóan.
- A 2011-es *Heckenast* évfordulóra való felkészülés jegyében együttműködés számos muzeális intézménnyel és könyvtárral (előkészületek: kiállítási koncepció, tanulmánykötet, katalógus készítése).

- Részvétel a „*Dicső 19. század*” című több intézményes kiállítási nagy projekt szakmai előkészületeiben, kiállítási munkák koordinálása (kiállítás, katalógus, honlap, konferencia).
- Részvétel a Magyar Adóztörténeti Muzeális Gyűjtemény létrehozásában, támogató intézményként a MOL, BTM, MKM kijelölt munkatársai mellett az OSZK Tudományos Igazgatóságának koordinálásával a Tudományos Tanácsadó Testület megalakítása, a kutatómunka elkezdésének felügyelete.
- Rendezvényszervezés a Zirci Műemlékkönyvtárban 2009-ben elindított „*Barokk Termi Előadások*” keretében az aktuális évfordulók témájában.
- Az éves nyílt nap megtartása (október-november hónapban) (Zirci Műemlékkönyvtár).
- Az intézményi éves kiadványterv elkészítése; kiadványok megjelentetése, könyvkiadási programokban való részvétel, kiadókkal és nyomdákkal történő folyamatos egyeztetés.
- Éves kiállításterv-készítés; a nagykiállítások szakmai felügyelete, a lebonyolítás koordinálása; szakértők bevonása. Pályázati forrásokat elősegítő tárgyalások folytatása; forrásszerzés, szponzorálási lehetőségekben döntés-előkészítés.
- A partnerek folyamatos információ-ellátása az OSZK Közönségkapcsolati Osztálya révén a könyvtárban történt jelentős eseményekről.
- Az OSZK kiadványainak kezelése és terjesztése.
- Az OSZK Hírlevél szerkesztése, folyamatos közzététele a belső honlapon.
- Az OSZK-ra vonatkozó sajtópublikációk és egyéb dokumentumok gyűjtése és archiválása, az érdekeltek értesítése; médiakapcsolatok fenntartása és ápolása.
- Könyvtárbemutatók, tárlatvezetések szervezése a nagyközönség számára.

2.11 Könyvtári Intézet

A Könyvtári Intézet kiemelt feladata 2010-ben:

- az országos könyvtárfejlesztési stratégia, a Portál Program (2008-2013) előrehaladásának nyomon követése;
- a TIOP és TÁMOP pályázatokban nyertes könyvtárak tevékenységének támogatása, szakmai koordinációja;
- az OSZK – Könyvtári Intézet saját nyertes pályázatának időarányos megvalósítása.

2.11.1 Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály

A TÁMOP pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységeket ld. az OSZK kiemelt programjai között.

Kiemelt feladatok:

- A 2008-2013 közötti könyvtári stratégia monitoring rendszerének kidolgozása.
- A fenti témákban a nyertes könyvtárak támogatása, koordinációja.
- A nemzetiségi könyvtári ellátás működési struktúrájának áttekintése.

A vizsgálat szakaszai:

- Kérdőíves felmérés közoktatási intézményekben, kisebbségi önkormányzatok országos gyűjteményeiben, valamint felmérés a hazai nemzetiségi szervezetek körében. A felmérés összegzése, előtanulmány.
- Konzultáció I. előre felkért beszámolók, valamint a felmérés eredményeinek felhasználásával a megyei könyvtárak érintett munkatársaival. Ajánlások megfogalmazása.
- Konzultáció II. a témában érintett könyvtártípusok, könyvtári szervezetek, egyéb érintett szervezetek részvételével. Az ajánlások továbbérlelése.
- III. Tanulmány, mely összegzi a felmérés, az előtanulmány és a konzultációk eredményeit.
- A projekt kezdeményezője: a Könyvtári Intézet, a projektvezetéshez célszerű lenne együttműködő partnerként megnyerni az OIK-t és az OFI-OPKM-et.
- A projekt résztvevő partnerei: a megyei könyvtárak, a KTE és az egyes kisebbségeket képviselő civil szervezetek.

Alapfeladatok:

- Kiemelt figyelmet fordítunk a Kistérségi Könyvtári Ellátás helyzetére. Folyamatos adatbázist építünk a KSZR könyvtárakról. Szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével segítjük a kistérségek munkáját.
- Követjük a KSZR keretben működő könyvtárak, könyvtári szolgáltatóhelyek közösségi szerepének alakulását.
- Továbbra is végezzük a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, működtetjük a szükséges munkabizottságokat.
- Végezzük a jogszabályilag előírt éves feladatainkat:
 - feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2008. évi szakfelüyeleti jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelüyeleti adatbázisba; trendeket, javaslatokat fogalmazzunk meg;
 - ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amiket a minisztérium előír;
 - nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltség-növelő támogatásának lebonyolításával kapcsolatos teendőket;

- az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból összerendezett és kontrollált formában teljes (T) és válogatott (V) verziót készítünk és teszünk közzé a honlapunkon az első félév végéig. Az év második felében elvégezzük az adatok elemzését, a trendek megállapítását, publikáljuk a 2008. évi könyvtári teljesítménymutatókat.

2.11.2 Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály

A TÁMOP pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységeket ld. az OSZK kiemelt programjai között.

Kiemelt feladatok:

- országos szakmai tanácsadó szerep a TÁMOP pályázat képzési, továbbképzési témáinak vonatkozásában;
- könyvtárosképző és továbbképző központi feladatunkból adódóan vizsgaszervezőként az OSZK-val együttműködve előkészítjük, és módszertanilag folyamatosan támogatjuk a segédkönyvtáros képzés és rokonszakmai OKJ-s vizsgarendszerének működését; megszervezzük az új típusú vizsgáztatásban részt vevő vizsgabizottsági tagok és oktatók felkészítését; az ágazati irányítás támogatásával kialakítjuk az OKJ-s segédkönyvtáros képzés országos szakfelügyeleti rendszerét; mindehhez igazítva továbbfejlesztjük a tanfolyami adminisztráció adatbázis alapú rendszerét;
- akkreditált felnőttképzési intézményként központi távoktatási felülettel támogatjuk a felhasználókat képző magyarországi és határontúli könyvtárakat; a munkaerő-piaci igényekhez igazodva (idősek, munkanélküliek, kismamák stb.), az ismeretek elsajátításának új eszközeit (e-learning, távoktatás stb.) alkalmazva előkészítjük képzési és továbbképzési kínálatunk szélesítését.

Az osztály alapfeladatai:

- gondozza és működteti az intézeti honlapot mint az Intézet legfontosabb belső és külső kommunikációt biztosító eszközét;
- közreműködik az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerre vonatkozó vizsgálatokban, elemzésekben, a témáról friss információkat ad közre hagyományos és elektronikus úton;
- figyelemmel kíséri az ágazati minisztérium által országosan biztosított külföldi könyvtári adatbázis-szolgáltatás (EBSCO) használati adatait, budapesti és vidéki helyszínek bevonásával tréningeket szervez a szolgáltatás megismertetésére;
- szorgalmazza a könyvtári és információs területhez kapcsolódó kompetenciák és minősítési rendszer hazai bevezetését;
- folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtárosképzésről, kapcsolatot teremt a minisztérium és a képző intézmények között;

- gondozza a könyvtáros képesítés típusait feltáró képzési katasztert és részt vesz a szakirányú alap- és mesterképzések során megszerezhető képesítések munkaköröknek való megfeleltetése kialakításában;
- az emelt szintű, moduláris rendszerű segédkönyvtáros OKJ-képzésre alapozva folytatja az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását, és szervezi a képzőhelyek vizsgáit;
- építi és fejleszti a Köztauruszt, naprakészen tartja az ETO-adatbázist és a konkordanciajegyzéket;
- az akkreditált intézményi címnek megfelelően betartja a felnőttképzési törvény és követő jogszabályai előírásait; képzési tanácsadást folytat; tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal látja el a hazai és határon túli képzőhelyeket; fejleszti jelenlegi akkreditált továbbképzési programjait és a hétéves továbbképzésben felmerülő igények alapján új programokat dolgoz ki és állít össze;
- közvetlen képzési tevékenysége során a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészíti és közzéteszi éves képzési tervét; OKJ-s szakképzést és akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat indít;
- folytatja szolgáltató és tanácsadó tevékenységét, működteti az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatásait (a könyvtárosok személyi katasztere, gyerekirodalmi adatbázis, könyvtárépítés és -berendezés, biztonságtechnika és állományvédelem – különösen a muzeális dokumentumok speciális vagyon- és állapotvédelmét szolgáló eszközök és rendszerek stb.);
- segíti a külföldi magyar intézetek, a külföldi magyar tanszékek és a határon túli magyar könyvtárak munkáját (akkreditált programok és továbbképzés, találkozók, információcsere, tanácsadás, bibliográfiai összeállítások stb.);
- támogatja a könyvtárak helyismereti tevékenységét;
- közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül együttműködik a Magyar Könyvtárosok Egyesületével, a Budapesten működő külföldi kulturális intézetekkel, a Publika Magyar Könyvtári Körrel, a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel.

2.11.3 Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK)

A TÁMOP pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységeket ld. az OSZK kiemelt programjai között.

Kiemelt feladatok:

- szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásainkkal támogatjuk a Portál program céljainak megvalósítását;
- részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) 2010-re eső projektmunkáiban;

- szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásokkal segítjük a Könyvtári Intézet Kutatási és Szervezetfejlesztési, az Oktatási és Humán erőforrás-fejlesztési osztálya, valamint az Országos Széchényi Könyvtár munkáját;
- értéknövelt szolgáltatások révén ismertetjük meg a könyvtárosokat a külföldi szakmai trendekkel;
- a Könyvtárportál projekttel együttműködve folytatjuk egy információs portál szolgáltatásainak kifejlesztését a könyvtáros szakma számára;
- folytatjuk a különböző szakirodalmi munkaadatbázisok egyesítését a HUMANUS adatbázisban;
- könyvtártudományi és könyvtörténeti tárgyú e-publikációkkal gyarapítjuk az OSZK DK-t;
- a KSZK honlapján interaktív (bővíthető, kommentálható, közösen szerkeszthető) összeállításokat teszünk közzé a szélesebb szakmát foglalkoztató kérdésekről.

Alapfeladatok:

- Az osztály *állományépítési és feltárási* tevékenysége keretében gondoskodik a gyűjtemény kurrens és retrospektív alakításáról (vásárlás, kiadványcsere, ajándékok/hagyatékok); fokozott figyelmet fordít az elektronikus forrásokra; az AMICUS rendszerben építi on-line katalógusát (az EKGy virtuális katalógusát is beleértve); gondozza a Könyvtár- és tájékoztatástudományi tezauszust.
- Az osztály *dokumentációs* tevékenysége kiterjed mind a könyvtörténet, mind a könyvtártudomány területén saját és az OSZK gyűjteményére, valamint távolról elérhető forrásokra, kurrens és retrospektív jelleggel egyaránt; a magyar és külföldi cikkekről adatbázist épít a HUMANUS adatbázis keretében. Az osztály szerkeszti és maga értékesíti-terjeszti következő kiadványokat: a Könyvtári Figyelőt (országos szakfolyóirat, negyedéves, nyomtatott és on-line), a Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiáját (kurrens nemzeti szakbibliográfia, félévente, elektronikus), A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2009-ben című éves bibliográfiát (a Magyar Könyvszemle számára), a Hungarian Library and Information Science Abstracts-et (angol nyelvű referáló lap, évente egy, összevont szám); menedzseli a kiadványokkal kapcsolatos pályázatokat.
- Az osztály szakkönyvtári és tájékoztató szolgáltatásokat működtet: olvasóterme, raktári és olvasószolgálat a hét öt napján, összesen 45 (vizsgaidőszakban 48) órában áll a használók rendelkezésére; az ODR tagkönyvtáraként részt vesz a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásban; különböző módszerekkel népszerűsíti szolgáltatásait; szakirodalmi tájékoztatást nyújt a gyűjtemény és külső források felhasználásával; kutatóknak és szakdolgozóknak egyéni konzultációt biztosít; rendszeres figyelőszolgálatot működtet; aktív közreműködője a LIBINFO on-line referenz szolgáltatásnak; a fenntartó Oktatási és Kulturális Minisztérium, az OSZK vagy az Intézet megrendelése esetén értéknövelt szolgáltatásokat nyújt (szakirodalmi szemlék, döntés-előkészítő összeállítások); a MATARKA keretében szolgáltatja a magyar könyvtári folyóiratok tartalomjegyzékét; könyvtár- és adatbázis-használati tanórákat szervez, az Intézet tanfolyamaihoz is kapcsolódva; könyvtáros hallgatókat fogad szakmai gyakorlatra; a használókkal hírlevél és a szakkönyvtári honlap

segítségével tartja a kapcsolatot; az Európai Könyvtörténeti Gyűjtemény (EKGy) céljaira öt nyelvű honlapot működtet linkgyűjteménnyel.

- Az osztály gondozza ezen kívül az Intézet nemzetközi kapcsolatait (idegen nyelvű információk közvetítése, külföldi vendégek fogadása); a munkatársak részt vállalnak a minőségfejlesztési projekt teendőiben és különböző munkabizottságok munkájában.

3 Programfinanszírozott és kiegészítő feladatok

3.1 Kiállítások

CORVINA TERMEK

2009. október 29 – 2010. február 28.

- „*Látjátok feleim...*” Magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig

2010. április–július

- *Papír- és vízjeltörténeti kiállítás*

2010. november–2011. február

- *A dicső 19. század*

ARS LIBRORUM

2009. október 29 – 2010. február 28.

- „*Látjátok feleim...*” Magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig

2010. március 19 – április 2.

- *Maszk-játékok*. Vendégünk Dánia (A Budapesti Tavasz Fesztivál keretében)

2010. április–július

- *Papír- és vízjeltörténeti kiállítás*

2010. szeptember 1 – október 10.

- *Shakespeare szonettjei által ihletett képzőművészeti kiállítás*

2010. november–2011. február

- *A dicső 19. század*

NEMZETI EREKLYE KIÁLLÍTÓHELY

2010. március 19 – április 2.

- *Maszk-játékok*. Vendégünk Dánia (A Budapesti Tavasz Fesztivál keretében)

2010. április 9 – május 15.

- *Kiállítás Erkel Ferenc születésének 200. évfordulójára*

2010. június 2 – 12.

- *Windisch és Portisch* – Pozsony város németnyelvű sajtótörténetének két kiemelkedő személyisége

2010. szeptember – november

- *Escher-kiállítás*

MANUSCRIPTORIUM KIÁLLÍTÓTÉR

2009. október 29 – 2010. február 28.

- *Kazinczy-ereklyék az Országos Széchényi Könyvtárban*

2010. április – július

- *Új szerzemények a Kézirattárban*

2010. szeptember–október

- *Térképkiállítás de Ferraris gróf térképeiből*

2010. november – december

- *Váli Dezső elektronikus és kéziratos naplója*

TÉRKÉPTÁR

2010. január – február

- *Római úttérképek a Térképtárban*

2010. március 19 –

- *Szép Magyar Térkép és Digitális Magyar Térkép 2009*

VI. EMELETI ELŐADÓTEREM

2010. március 19 –

- *Szép Magyar Térkép és Digitális Magyar Térkép 2009*

2010. november

- *Lucien Hervé-kiállítás a Fotóhónap keretében*

PLAKÁT- ÉS KISNYOMTATVÁNYTÁR

2010. március - július

- *A választás évei (1910-2010). Választási plakátok*

2010. szeptember – december

- *Borsos Miklós illusztrációi*

SZÍNHÁZTÖRTÉNETI TÁR / ZENEMŰTÁR

2010. február – március

- *Dohnányi Ernő-kiállítás*

VII. EMELET KIÁLLÍTÓTÉR

2010. március 19 – április 2.

- *Maszk-játékok. Vendégünk Dánia (A Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében)*

2010. május 11 – június 12.

- *90 város*

2010. szeptember – november

- *Kincsek az OSZK Fényképtárából*

3.2 Rendezvények

Február 18.	Nyelvemlék-konferencia
Március 4.	Régészet és történelem. Konferencia a gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség alapításának 1000. évfordulója alkalmából
Március 19.	<i>A Szép Magyar Térkép 2009 és Digitális Magyar Térkép 2009</i> kiállítás megnyitója
Március 23.	<i>A Maszk-játékok. Vendégünk Dánia</i> c. kiállítás megnyitó ünnepsége
Április 9.	A Papír- és Vízjeltörténeti kiállítás megnyitója
Április 29.	Széchenyi emléknap
Május 3-5.	Papír- és Vízjeltörténeti konferencia
Június 19 v. 26	Múzeumok éjszakája
(Okt. vége)	A dicső 19. század c. kiállítás megnyitó ünnepsége
December 6.	Tudományos ülészek

3.3 Kiadvány-terv

Nemzeti Téka (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

Rózsa Mária: Beimel József és Kozma Vazul pesti nyomdájának története, 1830-1864.

Kelemen Éva: „Kedves Mici!” - Dohnányi Ernő családi levelezése.

Hegy Ádám: A Bázeli Egyetem magyar vonatkozású kéziratai 1660-1798.

Voit Krisztina: A magyar szakkönyvtárügy helyzete 1931-1952 + Függelék: Szakkönyvtári Minerva 1932-1952

Gyurcsó Júlia: Id. Szinnyi József bibliográfiája. A nyomtatásban megjelent teljes Sinnyi-irodalom annotált jegyzéke. 1848-2003.

Humanizmus és reformáció (közös kiadás a Balassi Kiadóval)

Ekler Péter: "Margarita poetica". A humanista alapműveltség olvasmányai a Kárpát-medencében 1526-ig.

Res Libraria (közös kiadás az Universitas Kiadóval)

Magyarországi nemesség olvasmányműveltsége a 16-18. században (Madas Edit szerk.)

Körmendy Kinga: Magyar hymnarium

Libri de Libris (közös kiadás az Osiris Kiadóval)

Babits-fotóhagyaték (szerk. **Rózsafalvi Zsuzsanna**)

A Kárpát-medence magyar könyvtárainak régi és ritka könyvei, kéziratok

A Szegedi Egyetemi Könyvtár régi állományának katalógusa 1700-ig. (szerk. **Varga András**)

A Füleki Ferences Könyvtár katalógusa (Marti Tibor szerk.)

A Szatmári Egyházmegye régi könyves állománya (szerk. Emődi András)

A Kárpát-medence kora újkori könyvtárai

Bíró Gyöngyi: "Menjetek, szép könyvek, Kolozsvárra!" Unitárius könyvek a 16-18. századi Kolozsvárott.

Viskolcz Noémi: A Nádasdy család könyvtárai

Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez (közös kiadás a Szegedi Tudományegyetemmel)

13/5 Magyarországi magánkönyvtárak

16/5 Erdélyi könyvesházak

Bibliográfiák

Lakatos Éva: A magyar sajtótörténet bibliográfiája 1. (A–J)

Hungarica typographica (közös kiadás a Balassi Kiadóval)

Bibliotheca Hungarica Antiqua (közös kiadás a Balassi Kiadóval és az MTA Irodalomtudományi Intézetével)

Komjáthy Benedek: Szent Pál levelei magyar nyelven

Amor Librorum (közös hasonmás kiadás a Kossuth Kiadóval, klub-terjesztés)

RMNY 288 HELTAI Gáspár: Háló, ...[Kolozsvár] 1570

Heltai Gáspár: Fabulák 2. kiadás

Magaritae Bibliothecae Nationalis Hungariae (közös kiadás Vincze Lászlóval)

A Himnusz kézírata.

Clusius, Carolus: Stirpium nomenclator Pannonicus ... Németújvár, 1583 (32 oldal)

A pannóniai növénynevek latinul és magyarul.

Alkalmi kiadványok

A teljes Mercurius Veridicus. (szerk. **Kulcsár Péter**, bev. tanulmány **G. Etényi Nóra**.)

Nemzetközi Együttműködésben megjelenő kiadványok

Supplementum Corvinianum:

A wolfenbütteli corvinák. Kutatástörténet, proveniencia (szerk. **Zsupán Edina**)

Vernetztes Europa: Beiträge zur Kulturgeschichte des Buches

VI.

De Bibliotheca Corviniana

Mikó Árpád: Az OSZK corvinái

Magyar dokumentumok külföldön

Documenta Hungarorum in Gallia (közös kiadás a Párizsi Magyar Intézettel)

Kövér Lajos (szerk.): Magyar-francia okmánytár 1711—1815

Bavarica et Hungarica (közös kiadás a Bayerische Staatsbibliothek-vel és a müncheni Magyar Intézettel)

Gabriel Silagi: Magyar plakátok a müncheni gyűjteményekben

Kertész Balázs: Kódexek a Bayerische Staatsbibliothek-ban

METEM könyvek (Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség)

Johannita lovagrend Magyarországon

Kiállítási katalógusok

Két kiállítási katalógus

Díszalbumok (Kossuth Kiadóval közös kiadások)

Tóvizi Ágnes: Száz legszebb városmetszet

Tamási Balázs: Magyarország száz kiemelkedő plakátja

Csillag Katalin: Escher-hagyaték

Időszaki kiadványok

Lymbus 2010

Hungarian Studies Review, 2009.

Bulletin 2009

Mercurius 2010

Magyar könyvszemle (közös kiadás a MTA Irodalomtudományi Intézetével és az Argumentum Kiadóval) évi 4 szám, megjelenése folyamatos.

Könyv, könyvtár, könyvtáros 2010/1-12.

Könyvtári figyelő 2010.

HLISA (Hungarian Library and Information Science Abstracts) évi 2 szám, megjelenése folyamatos

Digitális Kincstár

Apor-kódex – közös kiadás a RNK és a Székely Nemzeti Múzeummal

Peer-kódex

Képes Krónika

Egyéb

Gróf Sándor Móric pesti-budai és bécsi lovasbravúrijairól. OSZK–Budapesti Városvédő Egyesület (Budapest Könyvek sorozat IV.)

Armstrong – Kelemen Éva – Hamvay Hajnalka: Esterhazy Musicalia

Az erdélyi és kárpátaljai fürdők lexikonja (szerk. **Nagy Zoltán**) 280p. KT kiadó

Gerő Gyula: A magyar könyvtártörténet kronológiája (1996-2007). Szerk. Rácz Ágnes. Bp. OSZK, 2010. 2 kötet

Hasonmás javaslatok

RMNY 433 Bornemissza

RMNY 490 Görcsöni Ambrus

RMNY 617 Frankovics Gergely

RMNY 728 Balassi Bálint

Travaglia díszletkönyv hasonmás kiadása (**Bardi Teréz, Mikusi Balázs**), OSZK–Milánói Scala

Bibliográfiák

Régi magyarországi szerzők II.